

Češka obec Bjelovar više od sto godina njeguje češki jezik, kulturu i običaje

12. prosinca 2022. — KULTURA — Piše Branka Sobodić

Promicanje kulture i tradicijskih običaja nacionalne manjine Češke obeci Bjelovar (9)

O Česima na području Bjelovarsko-bilogorske županije dosta se zna i to zahvaljujući prvenstveno pripadnicima te nacionalne manjine koji već godinama rade na očuvanju svoje kulture i tradicije. Među njima je svakako i predsjednica Češke obeci Bjelovar, Miruška Lončar koja se prisjetila svoje obitelji Kolař.

– Moja baka se doselila kao petogodišnja djevojčica iz Morave, a djed isto tako. Zanimljivo je da se djed doselio u Kovačicu, a baka u Hercegovac, a djedov brat kad su emigrirali se izgubio i otišao brodom u Ameriku. Godinama kasnije djed je otišao u Ameriku i pronašao svog brata Frimla, a kasnije smo saznali da je on bio u Americi vrlo poznati kompozitor. On ima sina, navodi te nastavlja pričati o svojoj obitelji.

- Moji su roditelji bili poljoprivrednici, oboje su rođeni u Hrvatskoj. Od tate djed i baka su se doselili iz Češke, iz okolice Kolina. Jedni druge su povezivali i zvali, najprije se doselila jedna obitelj pa su zvali druge jer je tamo u Hercegovcu bilo puno zemljišta, oni su nekad krčili šume i sve je bilo zaraslo. Nisu oni bili uz cestu dok nije došla infrastruktura, oni su imali kuće i od blata u polju, no kasnije su se naseljavali uz cestu. Hercegovac je nekad bio češko selo, što sad više nije jer dolazi do miješanih brakova, a stari umiru, govori.

Otkrila je predsjednica Češke obeci i kakve su običaji Česi imali uoči blagdana.

- U Hercegovcu se u subotu prije Božića sve napravilo. Moj tata pokojni je na Badnjak odrezao onoliko komadića kruha koliko je imao stoke, posolio i dao svakom grlu po jedan komadić i u bunar i pričao je da ima iduće godine dosta vode, da stoka rodi i tako dalje. Napravio bi jedan snopić slame i stavljao je u rašlje među šljive, kruške i druge voćke da rode. Brat i ja smo uvijek išli za njim i slušali što on priča tako da je to prenio na nas, kaže.

Zanimljiv običaj održavao se i u vrijeme Uskrsa.

Miruška Lončar, predsjednica Češke obeci Bjelovar

–Uskrсни ponedjeljak je za nas bio doživljaj jer su dečki u 4 sata ujutro išli s korbačima i jao onoj curi koju su našli doma. Mi smo znale ili spavati jedna kod druge ili se rano ujutro dizati i skrivati da nas ne bi našli i onda su oni dobili jaja, ali to je bio prekrasan običaj koji se i danas održava u Hercegovcu. Sad idu djeca, ne idu veliki dečki kao nekad, naglašava.

Ni tu nije kraj bogatstvu čeških običaja.

–U mjesecu maju imali smo majova. Dva dečka, jedan Hrvat i jedan češke nacionalne manjine su nosili kiticu đurđica, a drugi škrabicu u koju su se stavljali novci i piće i išla je limena glazba. U subotu navečer svaka djevojka je dobila jedan prekrasan visoki majpan na kuću i u nedjelju poslijepodne je išla limena glazba kroz cijelo selo i ti dečki su išli kod svake cure gdje su skinuli taj majpan, otišli u kuću i molili roditelje da je puste navečer

na zabavu, dali nešto u tu škrabicu i muzika je svirala i tako su dečki vodili djevojku do druge djevojke preko cijelog sela. Danas toga tako nema, danas se voze s traktorima, sve je to već nešto modernije, ističe Miruška Lončar.

Osim toga, Česi su organizirali i zabavu za blagdan svete Kate za koji su dečki curama kupovali naranču ili čokoladu za jedan ples. Sljedeći običaj slavi se i danas, ali u manjem opsegu.

–U srpnju smo imali obžinke, to je završetak žetve. Prije se održavalo svake godine, sada svake druge. Hrana za obžinke se pripremala tjedan dana prije, a po selu su išla kola koja su kupila tko je što imao od živežnih namirnica i tu je bila kolona s konjima, obična kola s plugom, drljače naopako, vršilica i u nošnjama su išle sve besede, prisjeća se Lončar. Dodaje kako se taj običaj održava i danas, no na starinski način je ipak bilo nekako prirodnije.

Osim završetka žetve, slavio se i završetak jesenskih radova – posvicenji.

–To je običaj, odredi se koji datum, i tu obavezno se peče guska i knedli sa zeljem. Postoji legenda da je u Češkoj jedan princ za vrijeme kraljevine išao u lov u planine i zalutao. Našla ga je jedna siromašna obitelj koja ga je spasila, koja je imala jednu gusku i brašno i zelje i tako su spekli tu gusku i radili zelje i knedle i spasili princa. Kralj kako bi zahvalio tim ljudima, pozvao je sve siromašne s te planine i napravio veliku gozbu, gusku sa zeljem, otkriva Miruška Lončar, predsjednica Češke obeci Bjelovar.

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autorice. Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

Piše: Branka Sobodić – bjelovar.info

Foto: Branka Sobodić

VIŠE S WEBA

POVEZANI ČLANCI

Građani željni dobrih predstava više ne moraju ići u Zagreb – Poznata kazališta i glumce vidjet ćemo u Bjelovaru

23. prosinca 2022.

Upoznajte kulturu življenja Češke obeci Bjelovar kroz priče, običaje i tradiciju

22. prosinca 2022.

Novogodišnji koncert Puhačkog orkestra
Bjelovar – Dođite i uživajte!

22. prosinca 2022.

OSTAVI KOMENTAR

Prijavljen kao Branka Sobodić. Odiava?

Uključuju u bazu

Uključuju podaci

Sretan Božić

i novu 2023. godinu

Žele Vam

*Općinski načelnik sa suradnicima
i Općinsko vijeće Općine Rovišće*

TREBATE FOTOGRAFIJE ili usluge fotografiranja?

- SVEČANA DOGAĐANJA
- FESTIVALI, KONCERTI
- SPORTSKA DOGAĐANJA
- POLITIČKA DOGAĐANJA

FOTOGRAFIJE

Sve fotografije sa portala bjelovar.info možete preuzeti uz NAKNADU nakon održanog događanja.

USLUGE FOTOGRAFIRANJA

Imate bitan događaj?
Kontaktirajte nas s povjerenjem!

KONTAKT

+385 98 934 9233

info@bjelovar.info

Svako neovlašteno korištenje fotografija i ostalih sadržaja s web stranice www.bjelovar.info kršenje je autorskih i srodnih prava i podložno je kaznenoj odgovornosti od strane autora sadržaja.

dij. Sva prava pridržana.

Naše proizvode možete pronaći na |
prodajnim mjestima u:

korištenja | Oglašavanje | Arhiva

BJELOVAR | SUBOTIC | NOVOMGRAD